

Sathya Sai Baba mówi o świecie sthula, sukszma i karana (materialnym, subtelnym i przyczynowym)

Część 3

Pani Christan Mackenzie
Gold Coast, Australia

Rozróżnianie zewnętrznych pozorów

Musimy rozróżnić jednoznacznie indywidualne i osobiste doświadczenia sukszma-śariry od wizji lub przejawień Boga, które sporadycznie mogą przytrafić się niektórym ludziom w stanie jawy. Baba mówi stanowczo, że we wszystkich przypadkach doświadczenia te wywołuje własny umysł człowieka. Jeśli nie są to zwykłe halucynacje, wizje na jawie i manifestacje form Boga, wypływają z wnętrza ludzkiego serca. Przez swoje wielkie skupienie lub oddanie człowiek może stworzyć warunki dla Boga, aby objawił się w świecie materialnym.

W doświadczaniu boskości (atmy) w ten sposób pomoże wam jedynie ekantha-bhakti (pełne oddanie). Na każdej innej ścieżce możecie doświadczyć różnego rodzaju wizji. Są to wyłącznie halucynacje i wytwory wyobraźni. Bez prawych cech nie możecie kontrolować swojego umysłu. Jak zbudujecie dom bez cegły i zaprawy? Aby osiągnąć czystość i stałość umysłu, niezbędna jest gorliwa praktyka. Ekantha-bhakti nie można osiągnąć zamykając się w pokoju i wielbiąc posąg z oddaniem. Można to nazwać jedynie ekaki-bhakti; posąg to przede wszystkim tylko stworzony przedmiot. Powinniście doświadczać swojej atma-swarupy, a nie stworzonego przedmiotu. Musicie dostąpić wizji pierwotnej boskości, której odbiciem jest wasza atma. Oddawanie czci posągowi jest konieczne na pierwszym etapie. Lecz nie poświęcajcie całego swojego życia na pierwszy etap!

Z dyskursu wygłoszonego 23.01.1982 r. w Madrasie

Mówicie, że ukazał się przed wami Rama, Kriszna lub Sai Baba. Wielu ludzi składa takie deklaracje. Wszystkie są wytworami naszej iluzji (bhramy). Dopóki macie bhramę, będziecie daleko od Brahmy (boskości). Z drugiej strony, jeśli urzeczywistniliście Brahme, bhrama nigdy się do was nie zbliży. Potrzebą chwili jest zatem pokonanie tej iluzji. Porzućcie przywiązanie do ciała. Zamiast tego pielęgnujcie przywiązanie do atmy. Waszą prawdziwą tożsamością jest atma. Nie ma ani nazwy ani formy. Jest ucieleśnieniem błogości.

(Summer Showers in Brindavan, 2002, p. 74)

Bhagawan nie określa tego stwierdzenia 'niektórzy są prawdziwi'; mówi, że wszyscy są złudzeniem. Pamiętajcie, to jest wszechświat maji, w którym wszystkie formy są iluzoryczne!

Wyobraźnia to zdolność wyobrażania. To umiejętność tworzenia nowych obrazów i wrażeń w umyśle, stąd określenie 'oko umysłu'. Wyobrażenie jest myślą zwróconą do wewnątrz i pomaga stosować wiedzę do rozwiązywania problemów. Ma zasadnicze znaczenie dla integracji doświadczenia i dla procesu uczenia się.

Bhagawan opowiada o wielkiej sile myśli. Mówi, że 'fale myśli tworzą kosmos'.

Umysł jest niezwykle potężny. Porusza się z wielką szybkością. Jest subtelniejszy niż niebo, a nawet subtelniejszy niż energia elektryczna. Umysł potrafi przemieszczać się szybciej niż światło. Umysł działa również jak fale radiowe, tak jak wy w Whitefield jesteście w stanie usłyszeć audycję muzyczną nadawaną z radiostacji w Delhi. Fale myśli płynące z umysłu także mają własności fal radiowych. Fale powstające z oceanu umysłu nie mają końca. Siła myśli jest ogromna. Myśli są trwalsze niż ludzkie ciało. Fale myśli bardzo mocno promieniują jak fale ciepła, fale radiowe i fale świetlne. Fale myśli są przyczyną radości lub smutku, zdrowia lub choroby, narodzin lub śmierci człowieka. Człowiek musi zrozumieć siłę oddziaływania tych myśli, a podstawą jego postępowania musi być ta świadomość. Cały kosmos składa się z fal myśli. Dlatego święte pisma głoszą: 'Umysł znajduje się u podstaw kosmosu'. Nie ma takiego miejsca, takiej formy ani takiego czynu, w których nie byłoby umysłu. Dlatego człowiek powinien wszystkie swoje myśli zwracać we właściwym kierunku.

Z dyskursu wygłoszonego 23.05.1993 r. w Brindawanie

Zatem pojawia się pytanie, jeśli przejawienia Sai Baby, Ramy, Kriszny i innych bóstw pochodzą z wyobraźni, to czyja jest to wyobraźnia? Z punktu widzenia nauk Baby (pomijając halucynacje i wypaczenie) mówi się o połączeniu, jakie następuje pomiędzy mocno skoncentrowaną jednostką (siła myśli) i Bogiem. Takie przejawienie może być karmiczne, na przykład może być skutkiem czynów w poprzednim życiu i przydarza się człowiekowi w tym życiu bez wyraźnego powodu.

Przykład prawdziwego przejawienia Pana Bhagawan wskazał w opowieści o Dhruwie. Pięcioletni chłopiec Dhruwa wykonywał surową pokutę w lesie, aby zdobyć miłość swojego ojca. W końcu Pan ukazał się przed nim z powodu intensywności jego oddania, które doprowadziło nawet do spalenia lasu i zatrwożyło mędrców.

Gdy Pan się zbliżał, Jego blask złączył się z aurą Dhruwy, a Dhruwa świecił coraz jaśniej. Nagle, widząc swoje serce pozbawione formy Pana, Dhruwa otworzył oczy. Zobaczył stojącego przed nim Pana. Uśmiechając się, powiedział: „Panie, tak długo byłeś w moim sercu. Teraz jesteś na zewnątrz. Czy próbujesz mnie opuścić? Nie dopuszczę do tego”.

Dhruwa uświadomił sobie, że to, co widzimy na zewnątrz, stanowi odbicie naszych własnych serc. Jeśli czujecie, że ktoś jest zły, to zło nie znajduje się w nim, lecz jest jedynie odbiciem waszego serca. Wasze myśli, zarówno dobre jak i złe, ukazują się wam na zewnątrz jako odbicie, reakcja i oddźwięk.

Nawet Pan Narajana był zaskoczony doskonałymi cechami Dhruwy! Snuł rozważania: „Jakże to zaskakujące, że te odwieczne uczucia przeniknęły tego młodego chłopca! Cieszy się on dobrodziejstwami wielu poprzednich żywotów spędzonych na poszukiwaniach duchowych”.

(Summer Showers in Brindavan, 1995, pp. 87-92)

Baba opowiada, jak Dhruwa zaczął się zatapiać w anandamaja koszy (powłoce błogości). Podobną lekcję można usłyszeć o Radzie i Krisznie.

Ponieważ Radha cały czas myślała o Krisznie, on także myślał o niej. Jak człowiek, który ma wiedzę o brahmanie, może stać się tożsamy z brahmanem, tak i Radha chciała połączyć się z Kriszną. Gdy będziecie ciągle powtarzać słowo 'Radha', zabrzmii ono jak 'Dhara'. Podobnie, gdy będziecie powtarzać 'Radha Kriszna', słowa te przyjmą formę 'Kriszna Radha'. Zatem Radha może zmienić się w Krisznę, a Kriszna może zmienić się w Radhę. Natura Boga jest taka, że to, co o Nim myślimy i idee, które Mu przypisujemy, określają sposób Jego reakcji.

Bóg jest jak czyste, jasne lustro. W tym lustrze odbijają się wypełniane przez was czyny. Radha powiedziała: „Kriszno, czy ktoś będzie chciał oglądać obraz, jeśli ma dostęp do oryginału? Czy piękno przedmiotu będzie w pełni zawarte w jego obrazie? Czy z zepsutego mleka możemy otrzymać twaróg?”

Kiedy Radha w ten sposób rozmyślała o Krisznie, boskość Kriszny także ukazała się w jasnej, promiennej postaci. Gdy ta boskość przyjęła oddzielną postać, opuściła Krisznę i zaczęła poruszać się naprzód. Aby odzyskać swój blask, Kriszna podążył za tą promiennością w swojej fizycznej postaci. Ta promiennność powoli dotarła do Radhy i połączyła się z nią.

W kontekście tego przychodzącego i łączącego się z Radhą dźjoti, nazywano ją również Ahladini – imieniem, które znaczy ananda. Ponieważ ta błogość wyłoniła się z Kriszny i połączyła się z Radhą, Kriszna musiał przyjść do Radhy, aby odzyskać swoją promiennność.

(Summer Showers in Brindavan, 1978, pp. 163-168)

Niniejsze dyskursy ukazują, w jaki sposób siła myśli, intensywność koncentracji skutkującej przejawianiem wewnętrznej boskości na zewnątrz; siła ta może wzrastać i się przemieszczać przez całe życie!

Czy sukszma-śarira przejawia się w stanie jawy?

Świata subtelnego (wyższej mądrości i jej przeciwieństw) doświadcza się w stanie jawy za pomocą 25 instrumentów sthuli. Nauczyliśmy się, że w stanie jawy człowiek nazywa się wiśwa. W sthula-śarirze (ciało materialne w stanie jawy) światła subtelnego doświadcza się jako emocje, uczucia i mądrość, a dzięki narządom działania możliwe jest postępowanie zgodnie z nimi w świecie materialnym.

Sukszma-śarirę, czyli ciało w stanie snu, nie posiadające narządów działania oświetla umysł i tedžas, wewnętrzne światło, a zatem nazywa się ją tedžasem (światłością). Boski pierwiastek w stanie snu określa się jako tajdżasa. Tajdżasa to atma. Baba uczy, że sukszma-śarira, ciało w stanie snu lub ciało świetliste, oświetlane przez atnę, jest charakterystyczne dla danego człowieka, indywidualne dla niego i funkcjonuje w stanie snu.

Nic nie wskazuje na to, że przejawienia Boga w przypadku Radhy i Dhruwy były sukszma-śarirą Pana i trzeba być ostrożnym w wyciąganiu takich wniosków względem szczególnych warunków, takich jak te. W dyskursach Baby nie ma sugestii, że Radha i Dhruwa byli pogrążeni we śnie! Mówiąc wprost, pojęcie 'sukszma-śarira' nie jest właściwym zastosowaniem dla przejawień Boga w świecie materialnym.

Czy sukszma-śarira przetrwa śmierć?

W rozmowach z Johnem Hislopem Sai Baba odpowiedział bezpośrednio na to pytanie (zwrócił także uwagę na to, że ciało subtelne nie posiada struktury ciała-zmysły).

Hislop: Gdy nie ma mnie blisko fizycznej postaci Baby, a jestem daleko w Ameryce, wiem o jego rzeczywistej obecności dzięki zapachowi jaśminu. Ktoś powiedział, że ten zapach wyczuwamy zmysłem węchu ciała subtelnego. Czy to prawda?

Sai: Nie. Zmysły znajdują się w ciele fizycznym. Ciało subtelne nie posiada zmysłów. Zapach odbierany jest przez zmysły fizyczne.

Hislop: Czy człowiek ma trzy ciała?

Sai: Tak. Ma ciało, umysł i duszę. Ciało materialne, ciało subtelne i ciało przyczynowe. Po śmierci rozpada się ciało materialne i ciało subtelne, ale ciało przyczynowe pozostaje.

Hislop: Co dzieje się z pięcioma koszami, pięcioma powłokami?

Sai: Powłoka pożywienia, powłoka energii życiowej i powłoka umysłu są nietrwałe. Powłoka intelektu i powłoka błogości pozostają. Ciało jest ziemią. Wszystko wyrasta z ziemi. Tylko ciało umiera. Życie i wszystkie zmysły łączą się z umysłem. Umysł zatapia się w mądrości. Mądrość zatapia się w błogości – w Bogu. Tak więc to jest pięć powłok.

„Rozmowy z Bhagawanem Sri Sathya Sai Babą”

Powłoka energii życiowej (pranamaja kosza) rozpada się lub zostaje zniszczona w chwili śmierci, a razem z nią energie, prany (trawienie, krążenie, skierowana w górę, oddychanie, skierowana w dół), które krążą w żywym ciele materialnym. To koniec znanej i określonej przez Babę sukszma-śariry, ponieważ to ciało w stanie snu to działanie trzech koszy połączonych z atumą w żywym ciele człowieka.

Baba mówi również, że po śmierci możemy doświadczyć niektórych z 14 rodzajów niebios lub piekieł, które znajdują się w ciele człowieka jako karma.

„Praśnottara Wahini”

W książce „Rozmowy z Bhagawanem Sri Sathya Sai Babą” Johna Hislopa Swami opisuje te miejsca jako myśli.

Połączenie się koszy oraz obecność niebios i piekieł po śmierci sugeruje, że wówczas następuje stopniowy rozpad manomaja koszy (powłoki umysłu), ponieważ to, co poznaje, musi istnieć dla substancji umysłu, która ostatecznie zostaje uwolniona, czyli włączona w karinę (ciało przyczynowe).

Pisarze wprowadzają pewien chaos co do stwierdzenia Baby dotyczącego cesarza Bali, o którym mówi się, że rokrocznie wraca w sukszma-rupie, aby odwiedzić wielbicieli. Niekiedy przypomina się i wykorzystuje to zdarzenie, aby podkreślić znaczenie tego powrotu.

Bali był ucieleśnieniem tjagi (wyrzeczenia) i uosabiał aspekt dhatru tattwam (zasadę wyrozumiałości) oraz dharma tattwam (prawości). Ponieważ święto Onam obchodzi się dla upamiętnienia powrotu króla Bali w sukszma-rupie (mikroskopijnej subtelnej formie), konieczne jest, aby każdy pamiętał i praktykował ideały, dla których cierpiał za życia.

Z dyskursu wygłoszonego 4.09.1979 r. w Brindawanie

Formy sukszma-rupy nikt nie może zobaczyć na żadnym poziomie świadomości w stanie jawy. Stwierdzenie Sai Baby być może odnosi się do ludzi śniących o Balim i wyczuwających jego obecność, gdyż forma ta została określona jako 'mikroskopijna' i właściwie nie można było jej zobaczyć. Sai Baba przedstawia bardziej zrozumiałą opinię o Balim, gdy nawiązuje do przekonania mieszkańców Kerali, że Bali powraca raz w roku, aby ich pobłogosławić. Odwołuje się do wiary i oddania mieszkańców. Dzięki temu zdobywamy wiedzę o Radzie/Krisznie, Dhruwie i Panu i możemy lepiej zrozumieć wszelkie przejawienia wypływające z przepelnionych atmą serc głęboko oddanych ludzi, którzy mają specjalne wewnętrzne połączenie z Bogiem.

Bhagawata-purana głosi, że Balego wysłano do suthali, najświętszego z podziemnych światów. Innymi słowy, został pobłogosławiony wewnętrznym widzeniem Pana w swoim sercu. Pan zapewnił Balego, że obdarzy go swoją nieustanną obecnością w świecie suthala. Przesłanie święta Onam jest takie, że Pana można osiągnąć dzięki całkowitemu porzuceniu ego. Gdy serce jest czyste, mieszka w nim Pan i prowadzi człowieka do siebie.

Z dyskursu wygłoszonego 7.09.1984 r.

Bali połączył się z Panem, dlatego najlepiej zrozumieć stałą obecność Pana w tym regionie.

Karana (świat przyczynowy)

Karana, to co najświętsze (garbhagriha), jest jednością z suwahą, duchem. Stanowi odzwierciedlenie atmy, należy do świata duchowego i znaczy to, co przyczynowe, a jej cechą jest promieniowanie.

Karana-śarira (ciało przyczynowe) jest związane ze stanem snu głębokiego. W tym stanie wszystkie zmysły są zanurzone w umyśle i niczego nie można zobaczyć ani sobie wyobrazić. Istnieje jedynie pradžnia (najwyższa mądrość). Karana jest również nazywana 'stałą zintegrowaną świadomością'.

W śnie głębokim wszystkie impulsy (wasany) są wstrzymane; chociaż nadal się utrzymują, nie przejawiają się ani nie są aktywne. W ciele przyczynowym podświadomy umysł (czitta) jest zjednoczony z wiedzącym (wyższą świadomością) i samym poznawaniem (dźniatą).

Karana-śarira posiada tylko dwa instrumenty – wolę i stałą zintegrowaną świadomość. Nie ma energii życiowej, elementów subtelnych, narządów ciała ani żywołów.

Karana-śarira ma jedną powłokę, anandamaja koszę (powłokę błogości). Nawet tę powłokę trzeba porzucić, gdy człowiek powraca, aby poznać i doświadczyć swojego pierwotnego, boskiego stanu, który wykracza poza kosze.

Karana-śarira to jedyne ciało człowieka, które na pewno przetrwa śmierć sthula-śariry i rozpad sukszma-śariry. Anandamaja kosza (powłoka błogości) i widźnianamaja kosza (zdolność rozróżniania, powłoka intelektu) pozostają, lecz trzy kosze, które tworzą ciało i umysł – annamaja kosza, pranamaja kosza i manomaja kosza – nie przetrwają.

Gdy sukszma-śarira może być rozumiana jako to, co doświadcza karm, a sthula-śarira to działanie ciała, w którym uwalniane są karmy na planie fizycznym, to karana-śarira jest mądrością i zdolnością poznania ponad umysłem. Można ją przyrównać do magazynu, gdzie przechowywane są przedmioty przeznaczone do późniejszego rozdania (dalsza gra życia lub nowa inkarnacja).

Mahakarana (świat superprzyczynowy)

Ponad tymi wszystkimi ciałami, czyli aspektami stworzenia, istnieje mahakarana, świat superprzyczynowy. Jej stan świadomości to turiya, pełna niewystawiona błogość, w której doświadcza

się jedynie uniwersalnej świadomości. Jest nie do opisania, wykracza zarówno ponad intelekt (buddhi), jak i umysł (manas). Doświadczenie to jest niewystarczająco opisywane jako pokój, łaska i jedność (santam, śiwam, adwajtam). To wszystko. Niepokoje umysłu zostają uciszone, więc nie ma już umysłu. Jest to pokonanie umysłu, jego odrzucenie, stan bez-myśli.

Mahakarana to czysta świadomość niepołączona z jakąkolwiek podstawową zasadą (tattwą), odwieczny świadek, jaśniejąca jaźń. Określa się ją jako najwyższą przyczynę. Określa się ją także jako kosmiczną inteligencję (hiraņagarbha). Ponieważ nie ma określonego stanu (występuje ponad stanami świadomości), jest opisywana jako niezniszczalna (Akszara-purusza).

Zespół Radia Sai

koniec części 3

Tłum. Dawid Kozioł
czerwiec 2016
(is)

Źródło: „Heart to Heart”, vol. 14, issue 5, May 2016

http://media.radiosai.org/journals/vol_14/01MAY16/Sathya-Sai-Baba-On-The-Gross-Subtle-And-Causal-Worlds-part-03.htm